

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. v právnej veci navrhovateľa: **M.**, bytom P., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa - ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Sd/67/2011-20 zo dňa 22.9.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1Sd/67/2011-20 zo dňa 22.9.2011 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutia odporkyne č. X. zo dňa 31.1.2011 v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 9.6.2011 o priznaní starobného dôchodku navrhovateľovi v sume 6 996 Sk (232,22 €)

mesačne počnúc 1.8.2002. O trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol po tom, čo dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutia odporkyne boli vydané v súlade so zákonom. Konštatoval, že odporkyňa pri výpočte starobného dôchodku navrhovateľa vychádzala z príslušných ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 100/1988 Zb.) ako aj z ustanovení Dohody medzi Československou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o sociálnom zabezpečení (Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 116/1960 Zb.; ďalej len „Dohoda“) a Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o sociálnom zabezpečení (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 53/2002 Z.z.; ďalej len „Zmluva“).

Súd prvého stupňa sa stotožnil s odôvodnením preskúmaných rozhodnutí odporkyne, v zmysle ktorých bol starobný dôchodok navrhovateľa vymeraný z III. pracovnej kategórie, celková doba zamestnania je 39 rokov, priemerný mesačný zárobok (ďalej „PMZ“) za roky 1994, 1993, 1995 a 1996 činil po úprave pre výpočet dôchodku sumu 4 067 Sk – teda dôchodok ku dňu vzniku nároku bol 2 603 Sk, čo je 64% PMZ. Dôchodok bol zvýšený za 118 dní zamestnania po vzniku nároku na dôchodok o 1,5% PMZ, teda o 61 Sk mesačne; ďalej k dôchodku patrí úprava podľa zákona č. 385/2001 Z.z. o 103,5%, teda o 2 785 Sk, pevná suma 1 240 Sk, zvýšenie podľa zákona č. 306/2002 Z.z. v znení zákona č. 639/2002 Z.z. o 6%, teda o 334 Sk. Výsledná suma starobného dôchodku navrhovateľa po príslušných zvýšeníach tak činí 6 996 Sk.

Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľovi bola zhodnotená aj doba zamestnania v bývalom ZSSR a to na základe Dohody v zmysle jej čl. 4 ods. 2. Hodnotila sa doba zamestnania od 1.10.1959 do 19.11.1975, vrátane doby zamestnania v oblasti Kamčatky (od 27.3.1967 do 19.11.1975) a to jeden a pol násobne. Nehodnotila sa doba štúdia od 1.9.1962 do 1.1.1968, lebo nositeľ sociálneho zabezpečenia v Ruskej federácii túto dobu nehodnotil a v zmysle uvedeného čl. 4 ods. 2 Dohody sa započítavanie doby zamestnania, pokiaľ ide o dobu práce v každej zo zmluvných strán, vykonáva podľa právnych predpisov tej zmluvnej strany, na ktorej území sa vykonávala práca alebo jej na roveň postavená činnosť. Ďalej uviedol, že doba zamestnania potvrdená nositeľom sociálneho zabezpečenia

na Ukrajine za obdobie od 1.8.1958 do 28.12.1966 taktiež nebola hodnotená s ohľadom na čl. 12 ods. 4 Zmluvy. Navrhovateľovi bol priznaný nositeľom sociálneho zabezpečenia Ukrajiny od 1.8.2002 starobný dôchodok rozhodnutím č. 53 z 27.5.2004 a to za dobu poistenia získanú podľa ukrajinských právnych predpisov.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie a namietal, že v odôvodnení rozsudku sa hovorí o jeho invalidnom dôchodku, hoci taký nikdy nepoberal. Ďalej poukazoval na mimoriadne náročné podmienky na Kamčatke, kde pracoval, čomu nezodpovedá zaradenie do III. pracovnej kategórie. Nesúhlasil so započítanou dobou poistenia, pretože na základe predložených dokladov odpracoval 50 rokov, 11 mesiacov a 24 dní, pričom mu bolo uznaných len 39 rokov.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Námietky navrhovateľky nepovažovala za opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10.7.2012 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa čl. 4 ods. 2 Dohody započítavanie doby zamestnania, pokiaľ ide o **dobu práce v každej zo zmluvných strán, vykonáva sa podľa právnych predpisov tej zmluvnej strany, na ktorej území sa vykonávala práca** alebo jej na roveň postavená činnosť.

Podľa čl. 6 Dohody **dôchodky priznávajú a vyplácajú orgány sociálneho zabezpečenia tej zmluvnej strany, na ktorej území občania**, ktorí majú nárok na dôchodok, **trvalo bývajú** ku dňu podania žiadosti o dôchodok; dôchodky sa priznávajú **za podmienok a vo výške určenej právnymi predpismi tejto zmluvnej strany.**

Podľa čl. 11 Zmluvy ak vznikne občanovi nárok na peňažnú dávku podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany, aj bez ohľadu na ustanovenie článku 12 ods. 1 až 4 tejto zmluvy poskytne nositeľ tejto zmluvnej strany peňažnú dávku zodpovedajúcu dobám zabezpečenia (poistenia) získaných podľa svojich právnych predpisov.

V zmysle čl. 12 Zmluvy ak nárok na peňažnú dávku podľa článku 11 nevznikne, doby zabezpečenia (poistenia), ktoré získal občan podľa právnych predpisov oboch zmluvných strán, sa na účely vzniku nároku na peňažnú dávku spočítajú, ak sa nekryjú. Ak sa doby zabezpečenia (poistenia) získané podľa právnych predpisov oboch zmluvných strán navzájom kryjú, hodnotia sa len raz. Hodnotenie dôb zabezpečenia (poistenia) sa riadi právnymi predpismi tej zmluvnej strany, v ktorej zabezpečení (poistení) sa získali (ods. 1).

Ak vznikol nárok na peňažnú dávku podľa odseku 1 tohto článku, jej výška sa určuje takto:

- a) nositeľ jednej zmluvnej strany vypočíta plnú teoretickú sumu peňažnej dávky hodnotením dôb zabezpečenia (poistenia) získaných podľa právnych predpisov oboch zmluvných strán,
- b) na základe takto stanovenej sumy peňažnej dávky prizná nositeľ peňažnú dávku v sume zodpovedajúcej pomeru medzi dĺžkou doby zabezpečenia (poistenia) zhodnotenou podľa vlastných právnych predpisov a celkovou dobou zabezpečenia (poistenia) získanou podľa právnych predpisov oboch zmluvných strán (ods. 2).

Priemerný mesačný zárobok potrebný na určenie sumy peňažnej dávky podľa právnych predpisov jednej zo zmluvných strán sa vypočíta zo zárobkov dosiahnutých len na území tejto zmluvnej strany (ods. 3).

Celková suma peňažných dávok, ktorá patrí občanovi podľa právnych predpisov oboch zmluvných strán, nesmie byť nižšia ako minimálna suma peňažnej dávky, ktorá prislúcha podľa právnych predpisov zmluvnej strany, na ktorej území sa občan zdržiava. Príslušný rozdiel k peňažnej dávke vyplatí nositeľ tej zmluvnej strany, na ktorej území sa občan zdržiava (ods. 4).

V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že **navrhovateľ je poberateľom starobného dôchodku od 1.8.2002** priznaného podľa zákona č. 100/1988 Zb. Starobný dôchodok bol navrhovateľovi upravený a zvýšený v zmysle príslušných zákonných úprav.

Odporkyňa pri výpočte starobného dôchodku vychádzala z predložených podkladov a to aj z potvrdenia nositeľa sociálneho zabezpečenia v ruskej federácii – Penzijného fondu Ruskej federácie z 15.6.2009.

Celková započítaná doba zamestnania navrhovateľa je 39 rokov, z toho v III. pracovnej kategórii 39 rokov. Pracovné kategórie boli určené v § 14 zákona č. 100/1988 Zb. a vzhľadom k tomu, že zamestnanie navrhovateľa nebolo možné podradiť pod taxatívne vymenované zamestnania spadajúce do I. alebo II. pracovnej kategórie, bolo zaradené v zmysle ods. 4 tohto ustanovenia do III. pracovnej kategórie. Preto odvolací súd nepovažuje námietku navrhovateľa o zaradení do tejto kategórie za relevantnú, nakoľko samotný navrhovateľ uvádzal ako dôvody, pre ktoré by malo byť ním vykonávané zamestnanie zaradené do inej kategórie, len klimatické a geografické podmienky na krajnom severe Ruska – len tie sa však v zmysle zákona nezohľadňujú pri zaradení do kategórií, rozhodujúci je charakter vykonávanej práce.

Zhodnotená doba **39 rokov zahŕňa všetky preukázané doby poistenia a to vrátane doby zamestnania od 1.10.1959 do 19.11.1975, v rámci ktorej bola jeden a pol násobne započítaná doba zamestnania na Krajnom severe Ruska od 27.3.1967 do 19.11.1975** – v zmysle potvrdenia Penzijného fondu Ruskej federácie zo dňa 15.6.2009.

Doba štúdia navrhovateľa od 1.8.1958 do 1.10.1959 a od 1.9.1962 do 1.1.1967 v zmysle čl. 4 ods. 2 Dohody **hodnotená byť nemohla**, pretože ruský nositeľ sociálneho zabezpečenia ju na účely starobného dôchodku nehodnotil.

Doba zamestnania od 1.8.1958 do 28.12.1966 tiež hodnotená na účely starobného dôchodku nebola, vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovateľovi vznikol nárok a bol mu priznaný starobný dôchodok nositeľom sociálneho zabezpečenia Ukrajiny - Dôchodkovým fondom Ukrajiny, ktorý mu od 1.8.2002 priznal starobný dôchodok.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa postupovala správne a v súlade so zákonom, keď pre účely výpočtu starobného dôchodku navrhovateľa postupovala podľa ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s ustanoveniami Dohody a Zmluvy. Odporkyňa správne zohľadnila odpracované roky, vypočítala z predložených podkladov priemerný mesačný zárobok a určila výšku starobného dôchodku.

Súdu prvého stupňa možno vytknúť, že v odôvodnení svojho rozsudku (strana 4, posledný odsek) nesprávne uviedol „invalidný“ namiesto „starobný“ dôchodok – tento zrejmy omyl v písaní však nemôže byť dôvodom zrušenia či zmeny rozsudku krajského súdu, nakoľko z celého rozhodnutia je zrejmé a nespochybniteľné, že sa jednalo o starobný dôchodok navrhovateľa.

Podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd sa dôkladne zaoberal výpočtom starobného dôchodku navrhovateľa ako aj jeho námietkami, ktoré boli v podstate totožné s námietkami odvolacími a dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za správne. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný. Odporkyňa zákon priznanie trov konania neumožňuje.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. júla 2012

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová